

IND-werkinstructie nr. 2005/4 (AUB)

Aan Procesdirecteuren
 Directeuren stafdirecties
 Unitmanagers Terugkeer

Van Hoofddirecteur IND
 Datum 28 januari 2005
 Onderwerp Scheiden van een gezin bij uitzetting

1. Inleiding

In A4.2.1.1 Vreemdelingencirculaire 2000 (hierna: Vc) is bepaald dat gezinsleden aan wie het niet langer is toegestaan om krachtens een van de bepalingen van artikel 8 Vreemdelingenwet 2000 in Nederland te verblijven zoveel mogelijk gezamenlijk dienen te worden uitgezet.

Ten aanzien van de gezinnen die zich onder de doelgroep van het Project Terugkeer bevinden, heeft de Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie toegezegd een extra gebaar te willen maken. Voor deze gezinnen geldt in aanvulling op het vorenstaande dat zij in beginsel op elkaar mogen wachten als het ene gezinslid niet langer is toegestaan om krachtens een van de bepalingen van artikel 8 Vreemdelingenwet 2000 in Nederland te verblijven en het andere gezinslid nog wel. Ook zal ten aanzien van die gezinnen onder de doelgroep van het Project Terugkeer waarbij de leden verschillende nationaliteiten hebben een extra inspanning van overheidszijde worden verricht om hen naar één en hetzelfde land te laten vertrekken.

In deze werkinstructie wordt aangegeven hoe uitvoering dient te worden gegeven aan zowel het gestelde in A4.2.1.1 Vc als voornoemde toezegging van de Minister inzake de gezinnen onder de doelgroep van het Project Terugkeer. Voor wat betreft deze toezegging wordt tevens verwezen naar de brief van de Minister aan de Voorzitter van de Tweede Kamer van 7 december 2004, alsmede naar de brief van het ministerie van Justitie aan de VNG, provincies, gemeenten en politie van 24 december 2004 inzake het 'Project Terugkeer'.

Deze werkinstructie ziet enkel op het scheiden van een gezin in relatie tot de uitzetting. De instructies hebben geen betrekking op de eventuele beëindiging van de voorzieningen van een deel van het gezin. Daarvoor zijn separaat instructies vastgelegd in een brief van de Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie aan de directeur van het COA.

2. Doelgroep**Definitie gezin**

Deze werkinstructie is van toepassing op de volgende samenstellingen van personen:

1. (huwelijks-)partners, die feitelijk een gezin vormen;
2. (een) ouder(s) met één of meer minderjarige kinderen die feitelijk een gezin vormen;
3. (een) ouder(s) met één of meer meerderjarige kinderen die zodanig afhankelijk zijn van hun ouder(s) dat feitelijk sprake is van een gezin.

Bovenstaande laat onverlet dat er gezinssituaties kunnen zijn, die hier weliswaar niet onder vallen, maar waarbij er omstandigheden zijn die ertoe kunnen nopen om niet over te gaan tot een gescheiden uitzetting.

Hiervoor is aansluiting gezocht bij de definitie zoals deze geldt voor naziezende gezinsleden in het kader van asiel (artikel 29, eerste lid onder e en f

Vreemdelingenwet). De uitwerking hiervan is terug te vinden in C1/4, onder 6 Vc "Afgeleide verblijfsvergunning".

Voor de gezinnen onder de doelgroep van het Project Terugkeer geldt voorts dat wanneer een deel van het gezin onder het Project Terugkeer valt en een deel niet, het gehele gezin onder het Project Terugkeer valt.

Gezinnen die al bestonden in het land van herkomst

De in deze werkinstructie beschreven instructies voor gezamenlijke uitzetting gelden slechts indien het gezinsverband reeds bestond vóór de komst naar Nederland. Wanneer het gezin in Nederland is gevormd, dient wel steeds -bij het scheiden van een gezin bij uitzetting- bekeken te worden of een dergelijke gescheiden uitzetting uit menselijk oogpunt wel wenselijk is. Zie verder onder paragraaf 5 van deze instructie toetsing aan schrijnende situaties. Bij deze inschatting kan o.a. de duur van het gezinsverband, alsmede de vraag of (in Nederland geboren) kinderen deel uitmaken van het gezin, betrokken worden.

3. Algemeen: Situaties waarin het scheiden van een gezin aan de orde kan zijn

a) alle gezinsleden zijn uitgeprocedeerd

Conform A4.2.1.1 Vc dienen gezinsleden die allemaal zijn uitgeprocedeerd zo veel mogelijk gezamenlijk te worden uitgezet. Hiervan wordt slechts afgeweken wanneer sprake is van een situatie als beschreven in de paragrafen 4 onder B, C en D. van deze instructie. Voorts dient te worden overgegaan tot gescheiden uitzetting van gezinsleden wanneer een verwijdermogelijkheid voor langere duur verloren gaat. Bij dat laatste kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een reisdocument dat zijn geldigheid dreigt te verliezen terwijl niet eenvoudig een verlenging van of een nieuw reisdocument kan worden verkregen. Voor zaken die vallen binnen het Project Terugkeer geldt het mogelijk verliezen van een verwijdermogelijkheid voor lange termijn niet als uitzondering. Bij het vorenstaande dient voorts het gestelde in paragraaf 4 onder E en paragraaf 5 en 6 van deze instructie in acht te worden genomen.

b) niet gelijk lopende procedures

Het kan voorkomen dat niet alle leden van een gezin verwijderbaar zijn, omdat een deel van de gezinsleden een procedure heeft lopen die mag worden afgewacht en een ander deel van het gezin reeds verwijderbaar is geworden. Wanneer de gezinsleden onder de doelgroep van het Project Terugkeer vallen, geldt dat zij in dit geval op elkaar mogen wachten.

Echter, als het gaat om een gezin dat valt onder de doelgroep van het Project Terugkeer en indien één gezinslid of slechts een deel van het gezin pas na aankondiging van het eerste vertrekgesprek een nieuwe aanvraag indient, kan wel tot gescheiden uitzetting van gezinsleden worden overgegaan. Dit wordt namelijk aangemerkt als het frustreren van de gezamenlijke uitzetting. Zie verder in paragraaf 4, onder C van deze instructie.

4. Categorieën met bijzondere aandacht

A. gezinsleden met verschillende nationaliteiten

Tijdens de uitvoering van het Project Terugkeer zal, conform de toezegging van de Minister, extra aandacht moeten worden besteed aan gezinnen waarbij de gezinsleden verschillende nationaliteiten hebben. Er zal zoveel mogelijk getracht moeten worden hen naar één en hetzelfde land te laten vertrekken. Indien het niet mogelijk blijkt alle gezinsleden naar één land te laten vertrekken en ook overigens voldaan wordt aan de voorwaarden van het buitenschuldbeleid zoals vastgelegd in C2/8 Vc, kunnen zij uitgenodigd worden om een aanvraag in te dienen voor een verblijfsvergunning op grond van het buitenschuldbeleid. (Zie in dit verband tevens de werkinstructie 'Handelwijze beoordeling buitenschuld criterium'.)

Ook bij gezinnen die niet onder de doelgroep van het Project Terugkeer vallen, kan het zich voordoen dat gezamenlijk vertrek wordt bemoeilijkt doordat de gezinsleden verschillende nationaliteiten hebben. Gelet op het gestelde in A 4.2.1.1. Vc, dient ook

in deze gevallen getracht te worden hen zoveel mogelijk naar één en hetzelfde land te laten vertrekken.

Uiteraard kunnen ook gezinnen die niet onder de doelgroep van het Project Terugkeer vallen een beroep doen op het buitenschuldbeleid.

B. Gevaar voor de openbare orde of nationale veiligheid

Het scheiden van een gezin is mogelijk in die gevallen waarbij één der gezinsleden verblijf is of zou worden geweigerd omdat hij/zij een gevaar vormt voor de openbare orde. Hierbij is aansluiting gezocht bij het beleid zoals neergelegd in B1/2.2.4 en C1/5.13 Vc. Hierbij moet worden gedacht aan transacties of veroordelingen wegens misdrijven (ook lichte misdrijven, echter geen overtreddingen) en toepasselijkheid van artikel 1 F Vluchtelingenverdrag. Vreemdelingen van wie de toelatingsprocedure reeds is afgerond en die nadien een strafbaar feit plegen, kunnen ook gescheiden worden uitgezet, rekening houdend met de situatie zoals beschreven in paragraaf 5 van deze instructie.

C. Frustreren van de uitzetting door een gezinslid

Het scheiden van een gezin bij een uitzetting is mogelijk in die gevallen waarbij het frustreren van deze gezamenlijke uitzetting door een gezinslid, de uitzetting van de overige gezinsleden in de weg staat. Naast de situatie zoals beschreven onder paragraaf 3b van deze instructie, kan het onttrekken aan het toezicht van een deel van het gezin kan eveneens beschouwd worden als het frustreren van de gezamenlijke uitzetting.

D. Dublin-overdracht

Gescheiden vertrek uit Nederland is mogelijk indien er sprake is van overdracht van een gezinslid in het kader van Dublin aan een EU land of lidstaat van Dublin. Het staande beleid inzake Dublin blijft onverkort van toepassing (Vc C5/21.5).

E. Niet alle gezinsleden hebben een verblijfsvergunning

In het geval een deel van de gezinsleden de Nederlandse nationaliteit heeft of in het bezit is gesteld van een verblijfsvergunning en een deel van de gezinsleden niet, zullen de gezinsleden die geen verblijfsvergunning hebben op gebruikelijke wijze een reguliere aanvraag voor gezinshereniging (of -vorming) moeten indienen. Hierbij wordt opgemerkt dat voor de gezinnen die reeds een gezin vormden voor hun komst naar Nederland en die vallen onder de doelgroep van het Project Terugkeer, geldt dat zij - onder voorwaarden - in aanmerking kunnen komen voor ontheffing van het vereiste van het beschikken over een machtiging voor voorlopig verblijf, zoals beschreven in een aanpassing van de vreemdelingen-circulaire (WBV 2004/39 en in het verlengde daarvan WBV 2005/1). Indien gezinsleden niet conform het bestaande (reguliere) beleid een aanvraag met voornoemd doel indienen, dan wel indien een dergelijke aanvraag niet wordt ingewilligd, bestaat er geen beletsel voor gescheiden uitzetting.

5. Toetsing aan schrijnende situaties

Nietregendaande vorenstaande richtlijnen zal te allen tijde bekeken moeten worden of het scheiden van een gezin bij uitzetting geen schrijnende situatie oplevert. Indien de gescheiden uitzetting een schrijnende situatie oplevert, dient een belangenafweging te worden gemaakt tussen de schrijnende situatie en het belang om de gescheiden uitzetting te laten doorgaan. Er zal hierbij een inschatting moeten worden gemaakt of de uitzetting niet beter uitgesteld kan worden tot het moment dat alle gezinsleden verwijderbaar zijn geworden. Deze belangenafweging moet niet worden verward met het voorleggen van individuele schrijnende zaken aan de commissie Schrijnendheid conform de WI 2004/11.

6. Verlenen van toestemming voor en melden van een gescheiden uitzetting

In A4.2.1.1 Vc is beschreven dat een gescheiden uitzetting pas kan plaatsvinden nadat hiervoor toestemming is verleend door de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). Op grond van deze werkinstructie kan de (Project-) unit Terugkeer in de meeste gevallen zelf de afweging maken of een gezin gescheiden kan worden uitgezet. In de volgende uitzonderingsgevallen dient een dergelijk verzoek tot het

scheiden van een gezin bij uitzetting per nota te worden voorgelegd aan de Directeur Terugkeer:

- bij twijfel over het al dan niet doorzetten van een gescheiden uitzetting, of
- wanneer het oordeel bestaat dat wellicht sprake is van een schrijnende situatie bij uitzetting maar er desalniettemin redenen zijn om toch over te gaan tot een gescheiden uitzetting, of
- wanneer ingeschat wordt dat een gescheiden uitzetting kan leiden tot publiciteit.

7. Registratie in VRS

VRS-registratie hoeft alleen bij die zaken waarin is overgegaan tot een gescheiden uitzetting na afweging van hetgeen gesteld onder de categorieën 2, 3, en 4 A t/m D.

Bij REDEN UITSTROOM in VRS worden tabelwaarden toegevoegd bij reden vertrek (M100) in het CV-scherm.

De nieuwe tabelwaarden - REDEN VERTREK - zijn derhalve:

1. Gescheiden verwijdering ivm vorming gezin in Nederland
2. Gescheiden verwijdering ivm niet gelijk lopende procedures
3. Gescheiden verwijdering ivm gevaar voor openbare orde
4. Gescheiden verwijdering ivm frustreren uitzetting door een gezinslid
5. Gescheiden verwijdering ivm Dublin overdracht